

Obr. 24. Brno, Moravské náměstí. Ilustrační záběr zachovalých sklepních prostor Německého domu. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 24. Brno, Moravské Square. Illustration view of preserved cellar spaces in the German House. Photo by Archaia Brno z. ú.

Literatura

Trautenberger, G. 1891: *Festschrift zur Eröffnung des Deutschen Hauses in Brünn am 17., 18. und 19. Mai 1891*. Brünn: Deutsches Haus.

Zůbek, A. 2021: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Brno, historické jádro – průzkum Moravské náměstí, blok 70b – Německý dům“*.

Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202100068. [cit. 2021-10-07].

Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202100068>.

Summary

An excavation in Moravské Square in Brno (Město Brno cadastral area, Brno-City District) verified the condition of the remnants of the German House (*Deutsches Haus*) (Fig. 22), confirming the layout known from historical plans (Fig. 23). The interiors of the former ground floor, the present-day basement, are filled with construction rubble from the demolition of the house in 1945. The northeast part of the building contained cellars, which were only partially filled. The fill also includes portable finds; elements of the original house furniture can also be found on the floors of non-filled spaces.

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)

Ul. Opletalova, parc. č. 584.

Novověk – industriální období. Město. Jiná evidence.

Záchranný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1972925N, 16.6045517E; 49.1965511N, 16.6047983E

V roce 2020 se na Opletalově ulici uskutečnily dva záchranné archeologické výzkumy vyvolané stavbami „Opletalova – rekonstrukce plynovodu“ (akce č. A73/2020) a „Rekonstrukce ulice Opletalova“ (akce č. A57/2020; obr. 25). Jejich provedení zajistila společnost Archaia Brno z. ú.

Prostor dnešní Opletalovy ulice se ve středověku nacházel v bezprostředním sousedství městského fortifikačního pásma.

Území v jeho předpolí bylo osídleno, zdejší osídlení bylo součástí čtvrté předměstské čtvrti (*Quartum quartale extra civitatem*). Ta byla v závěru třicetileté války zničena, a nebyla již obnovena. V podstatě celý její prostor zabralo nově vystavěné bastionové opevnění města.

Archeologické výzkumy potvrdily, že svrchní partie archeologického souvrství je na Opletalově ulici tvořena navážkami souvisejícími s navršením tělesa I. bastionu ve 2. polovině 17. století. Velká část tohoto terénu byla odtěžena výkopy pro uložení inženýrských sítí a při sanaci pláně v rámci rekonstrukce povrchu ulice.

V jihozápadní partii ulice bylo odhaleno zdivo bastionového opevnění. Předmětné výzkumy ověřily a doplnily poznatky, které byly o jeho charakteru a průběhu v tomto prostoru získány předchozími archeologickými počiny. Šířka zdiva činí 2,40 m, jeho stabilita byla posílena pilíři umístěnými na vnitřní straně, které šířku zvětšovaly až na dvojnásobek. Konstrukce byla složena z kamenů a cihel spojených šedou maltou. Cihly se podílely dominantně především na utváření vnějšího líce (Zůbek 2020; 2021).

Literatura

Zůbek, A. 2020: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Rekonstrukce ulice Opletalova“*.

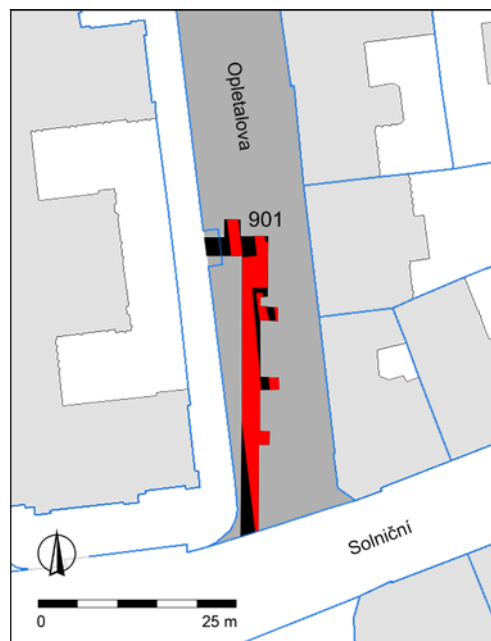
Rkp. nálezové zprávy, č. akce A57/2020. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.

Zůbek, A. 2021: *Brno, Opletalova – rekonstrukce plynovodu*. Rkp. nálezové zprávy, č. akce A73/2020. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.

Summary

Two rescue excavations conducted in the area of Opletalova Street in Brno (Město Brno cadastral area, Brno-City District; Fig. 25) confirmed that the upper parts of the layer formation there is comprised of backfills related to the piling up of the body of Bastion I in the second half of the 17th century. Bastion fortification masonry was revealed in the southwestern section of the street.

Antonín Zůbek

Obr. 25. Brno, ulice Opletalova. Červeně vyznačena plocha staveniště, šedě historická zdiva (901 – novověké opevnění). Archaia Brno z. ú.

Fig. 25. Brno, Opletalova Street. The construction site is marked in red with historical masonry in grey (901 – Modern Period fortification). Archaia Brno z. ú.